

DECIZIE

decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

componență:

ședintele ședinței

Ana Panov

judecătorii

Maria Moraru și Anatolie Minciuna

efier

Vasilachi Sofia

examinând, în ședință publică apelului declarat de către SRL "Pînzarbanat", împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 05.05.2015, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Diaconu Ian împotriva SRL "Pînzarbanat", intervenierul acestuia ÎS "CRIS Registrul" cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului mobil,

a constat:

Evenimentele reclamantei:

La data de 29.05.2014 reclamantul Diaconu Ian s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL "Pînzarbanat", intervenierul acestuia ÎS "CRIS Registrul", solicitând recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr.1 din 19.03.2012, încheiat între SRL "Pînzarbanat" și Diaconu Ian Vasile a automobilului de model BMW 320 CI, caroseria nr.WBABN 11030JV70810, cu nr.motorului 0290901, n/i ST AS 470, recunoașterea dreptului de proprietate lui Diaconu Ian Vasile, a.n. 10.04.1983, asupra automobilului de model BMW 320 CI, caroseria nr.WBABN 1030JV70810, cu nr.motorului 750290901, n/i CPY690.

În motivarea acțiunii a indicat, că în perioada 20.03.2012 - 05.04.2012, o persoană fizică neidentificată, prezentându-se ca reprezentant al SRL "Pînzarbanat" s-a adresat către reclamant cu propunerea, ca ultimul să-i vândă automobilul de model BMW 320 CI, caroseria nr.WBABN 1030JV70810, cu nr. motorului 750290901, n/i ST AS 470, care îi aparținea ultimului cu drept de proprietate. Au convenit la preț de vânzare a automobilului dat, în sumă de 5000 euro, la care reprezentantul părătului i-a oferit reclamantului o parte de plată preventivă în valoare de 3400 euro, iar restul prețului de 1600 euro, îi va oferi până la data de 05.04.2012, odată cu încheierea în scris a contractului de vânzare-cumpărare a automobilului dat. Reclamantul i-a înmânat reprezentantului părătului certificatul de înmatriculare și automobilului.

Căteva zile a telefonat reprezentantul SRL „Pînzarbanat” ca să achite restul de preț, în sumă de 1600 euro și să încheie în scris contractul de vânzare-cumpărare a automobilului, dar fără succes.

Teritorial, la data de 05.04.2012, automobilul dat a fost reînregistrat după SRL „Pînzarbanat”, în baza unui contract de vânzare-cumpărare din 03.2012.

Reclamantul a depus o plângere la OUP al SUP a CPs.Botanica, mun.Chișinău, care la data de 15.11.2012, au început urmărirea penală nr. 2012421797, conform indicilor infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (2) lit.c) CP, care se desfășoară până în prezent.

În cadrul urmăririi penale s-a constatat că, la rubrica „vânzător” din contractul de vânzare-cumpărare nr. 1 din 19.03.2012, semnatura nu aparține proprietarului Diaconu Ian.

În urmare, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1 din 19.03.2012, încheiat între Diaconu Ian și SRL „Pînzarbanat” este un act juridic fals, ceea ce constituie repunerea părților în poziția inițială.

Constatăm că, valoarea acțiunii este o parte de plată preventivă pentru cumpărarea automobilului dat, în sumă de 3400 euro.

Viziunea instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 12.05.2015 a fost admisă parțial acțiunea, disponându-se constatarea nulității solută a contractului de vânzare-cumpărare nr.01 din 19.03.2012, pretins a fi încheiat între SRL „Pînzarbanat” și Diaconu Ian Vasile asupra automobilului model „BMW 320 CI”, cu n/i ST AS 470, cu anularea reînregistrării acestuia pe numele SRL „Pînzarbanat”, efectuată în data de 05.04.2012, în rest, acțiunea s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

Licitarea apelantului:

La data de 09.06.2015 SRL „Pînzarbanat” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 12.05.2015 lăsând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Argументele părților:

În motivarea apelului a indicat, că în speță, obiectul probației judiciare îl formează circumstanțele de fapt care atrag drept consecință idică nulitatea absolută a actului juridic civil conform art. 220 Codul civil. Astfel, în motivarea hotărârii instanță de judecată nu indică că atât probele veridice și suficiente ce ar confirma normele de drept imperativ încălcate, ordinea publică și bunele moravuri. Mai mult ca atât, instanța de fond nu indică care lege imperativă a fost încălcată, astfel, nefiind stabilit nici obiectul probației în speță respectivă, adică terminarea și elucidarea circumstanțelor de fapt importante pentru justă soluționare a pricinii.

Invocarea articolului 207 și 220 din Codul civil este una pur declarativă fără suport probator, mai ales în condițiile în care cauza actului juridic civil se prezumă, iar cel care invocă lipsa acesteia urmează să probeze acest fapt.

Invocarea art.753 din Codul civil drept normă imperativă care atrage nulitatea absolută a actului juridic civil este una eronată. La caz, cumpărătorul a predat bunul, iar cumpărătorul a primit autoturismul și a achitat 3400 euro, fapt, confirmat de reclamant în cadrul ședinței de judecată. Reclamantul nu este de acord cu prețul, invocând că părătul n-a achitat întreaga sumă a bunului, adică circumstanțele invocate de către reclamant nu sunt conturează o neexecutare a obligației, cu consecințele juridice de rigoare în sensul respectiv.

Instanța de fond a abstractizat faptul, că dreptul proprietății asupra bunului mobil se obține din momentul predării acestuia, situația care se întâmplă în pricina civilă concretă.

Instanța de judecată în partea motivatorie a hotărârii invocă drept motiv juridic al soluției art. 374 Codul civil, consideră că articolul în cauză este aplicabil, deoarece reglementează acțiunea în revendicare, iar reclamantul nu a exercitat o acțiune în revendicare, ci o acțiune în lăsare absolută invocând drept temei art. 207 și 220 Codul civil.

În speță, forma scrisă a contractului nu este o condiție de valabilitate a actului juridic civil, ea conform art. 211 Codul civil este cerută c

înțâ privind probarea actului juridic civil. în caz de nerespectare a formei scrisse părțile sunt decăzute din dreptul de a proba, actul juridic c loare mai mare de 1000 lei, prin alte mijloace de probă.

În ședință judiciară în instanță de apel reprezentantul apelantei SRL „Pînzarbanat”, avocatul Fală Nicolae în ședință de judecată nu s-a prezenta din motive necunoscute instanței, deși a fost întâmpinat despre ședință de judecată prin telefonogramă, anterior a dat declarații și rut timp pentru tranzacție, apoi amânarea ședinței din 02.12.2015, f.d. , dar avea obligația și individual să se informeze . Intimatul Diacon 1 în ședință de judecată a cerut respingerea apelului.

precirea instanței de apel:

.Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar și legii civil consideră apelul drept neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

.În conformitate cu art.362 al.(1) CPC termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă nu prevede altfel.

reprezentantul apelantei SRL „Pînzarbanat” a depus apelul la data de 09.06.2015 împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chîșinău din 05.2015, astfel se constată că apelul a fost declarat în termen.

.În conformitate cu art. 385 al.(1) lit. a) CPC R. Moldova, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să înțină hotărârea primei instanțe.

. Colegiul civil, examinând materialele cauzei conchide că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele raportului juridic litigios.

.În conformitate cu prevederile art.23 alin. (1) al Legii nr.131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier se stabilește că „proprietar autovehicul sau, după caz, mandatarul acestuia este obligat: a) să înmatriculeze sau, după caz, să înregistreze autovehiculul în modul să-l mențină în starea tehnică corespunzătoare și să-l supună la timp inspectiile tehnice periodice ”.

.Potrivit pct. 2 din Regulile de înmatriculare a mijloacelor de transport anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1047 din 11.1999 se stabilește obligativitatea înmatriculării de stat a autovehiculelor la subdiviziunile teritoriale ale IS „CRIS ”Registru”, care este în roritatea competență conform actelor normative citate anterior.

.Astfel, potrivit pct. 8 al Regulamentului, una din sarcinile IS „CRIS ”Registru”, ca deținător al Registrului de stat al transporturilor, este garanția protecției și recunoașterii publice a proprietății, posesiei și folosinței asupra mijloacelor de transport.

.Actele cauzei atestă, că conform procesului verbal nr. 01 din 19.03.2012 al adunării fondatorilor întreprinderii SRL „Pînzarbanat”, în linie de zi a fost aprobată necesitatea de a procura autoturismul BMW 320 CI, semnat de fondatorii Pînzaru Iurie, Pînzaru Marin și Pînzaru Marcel, copia anexată la dosar (f.d.18); prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 01 din 19.03.2012, pretins a fi încheiat între SRL „Pînzarbanat” și Diaconu Ian Vasile, reclamantul Diaconu Ian Vasile ar fi vândut, iar SRL „Pînzarbanat” ar fi cumpărat, automobilul de model BMW 320 CI, caroseria nr. WBABN11030JV70810, cu nr. motorului 750290901, n/î ST AS 470 (f.d.17), la prețul declarat de 88 950, iar conform explicațiilor necontestate ale părților, prețul real achitat anterior perfectării contractului enunțat, fiind de 3400 euro, urmând să fie achitată suma de 1600 euro, la fel, confirmându-se primirea sumei de 3400 euro de la Pînzaru Iurie de către reclamantul Diaconu Ian Vasile, fiind probat de reprezentantul părățului transmiterea unei alte sume de bani reclamantului, receptia automobilului fiind consimnată prin actul primire-predare din 19.03.2012, copia anexată la dosar (f.d.19).

.De asemenea s-a reținut, că în conformitate cu datele din Registrul de Stat al Transportului autoturismul de model BMW 320 CI, caroseria nr. WBABN 11030JV70810, motor nr.750290901 la data de 25.08.2010 a fost înregistrat după cet.Diaconu Ian Vasile, a.i. 04.1983, cu eliberarea nr. de înmatriculare STAS 470.

.La data de 05.04.2012 autoturismul sus-menționat a fost reînmatriculat după SRL „Pînzarbanat” , în baza contractului de vânzare-cumpărare din 19.03.2012, fiind eliberat nr. de înmatriculare CPY 690.

. Reclamantul invocă înșelăciunea acestuia parvenită din partea lui Pînzari Iurie, care l-ar fi determinat să vândă automobilul, astfel resându-de la IP Botanica cu o plângere, fiind întocmit în acest sens ordonanța din 15.11.2012 al OUP al IP Botanica, privind începerea sării penale conform indicilor infracțiunii prevăzută de art.190 al.92) lit.”c” CP, prin faptul înșușirii de la Diaconu Ian a sumei de 24856 lei, urmând prin ordonanța din 24.04.2014 al Procuraturii Botanica a fost scos de sub urmărirea penală cet.Pînzaru Iurie, cu închiderea procesuală în privința cet.Pînzaru Iurie(f.d.24-27).

.În calitate de temeiuri de drept în raport de care urmează a fi verificată valabilitatea contractului reclamantul invocă art.art.199,207,220 Cod Civil.

.Conform art.220 Cod civil se indică că actul juridic sau clauza care contravin normelor imperitative sănătate nule dacă legea nu prevede altfel juridic sau clauza care contravin ordinii publice sau bunelor moravuri sănătate nule.

.Normele legale enunțate urmează a fi aplicate în corelație cu prevederile art.206. alin.(2) Cod civil care stipulează că obiectul actului juridic trebuie să fie licit și ale art.207 Cod civil conform căruia este nul actul juridic fondat pe o cauză ilicită, adică care contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri.

.Legiuitorul prin instituirea art.220 Cod civil a reieșit din principiul legalității, care are ca finalitate respectarea prevederilor legii și decărarea interesului, pentru ocrotirea căruia s-a instituit dispoziția legală respectivă. Sanctiunea nerrespectării acestei norme este nulitate solută. Este clar însă că nu orice încălcare a legii atrage nulitatea absolută. Norma acestui alineat prevede că sănătatea de nulitate absolute juridice care contravin normelor imperitative, adică a celor norme care prescriu în mod expres o conduită obligatorie, o obligație de îndeplinire subiectul nu se poate sustrage sau nu poate ocoli (norme onerative), sau care, prin dispoziția lor, interzic săvârșirea unor acțiuni (norme prohibitive).

.Astfel, în spatele dată Colegiul Civil conchide că obiectul contractului de vânzare-cumpărare nr.01 din 19.03.2012 este ilicit, și anume conform copiei contractului de vânzare-cumpărare nr. 01 din 19.03.12, anexat la dosar (f.d.17), ce reprezintă exemplarul reclamantului în urma încheierii contractului, conform pct.10 al contractului sus menționat, reclamantul nu a exprimat un consimțământ valabil, nevinovat, cu scopul de a înstrăina automobilul, ori, conform contractului dat, lipsește semnătura reclamantului la rubrica „vânzător”, situație ce se regăsește și în pia actului de primire-predare a autoturismului (f.d.19) din aceeași dată, lipsind semnătura lui Diaconu Ian, persoana ce se pretinde că îndrăgușește și predat automobilul, astfel SRL „Pînzarbanat” dispunând abuziv și fără un temei legal de proprietatea intimatului, drept de proprietate și protejat atât de normele naționale, cât și cele internaționale.

.Faptul că contractul enunțat nu a fost semnat de reclamantul Diaconu Ian a fost declarat și de cofondatorul părățului Pînzari Iurie, fiind dată în calitate de bănuire(f.d.26).

.Or, dreptul de proprietate este un drept subiectiv, ce conferă titularului exercitarea în putere proprie și în interes propriu a atributelor de sesie, folosință și dispoziție asupra bunurilor sale și nu poate fi exercitat de către o terță persoană în interes propriu. Din considerențele puse, instanța de apel califică contractul de ipotecă contestat ca fiind unul ilegal lovit de nulitate absolută și care urmează a fi anulat de către instanța de judecată.

Astfel, Colegiul Civil consideră necesar de a reitera că ilegalitatea actului juridic contestat este susceptibil de a antrena violarea art. 32 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă (CPC), care stabilește că un act este ilegal dacă îl contrariează principiile legii și a ordinului public. În cadrul acestui proces, se constată că actul contestat nu respectă principiul legalității, în sensul că nu este susținut de o motivare legală corespunzătoare.

Față de cele ce preced, Completul consideră, că instanța de fond justificat a concluzionat că de către reprezentantul părții nu au fost prezentate careva dovezi pertinente, ce ar proba confirmarea raportului obligațional dintre părți, în conformitate cu art. 118 al. 1 CPC. Argumentele fiind declarative, situația invocată de reclamant confirmându-se pe deplin pe parcursul dezbatelor judiciare, dreptul să devină proprietate urmând a fi protejat în baza prevederilor indicate.

Deoarece s-a constatat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare nr. 01 din 19.03.12, ca urmare urmează a fi anulată înregistrarea autoturismului de model "BMW 320 CI", caroseria nr. WBABN 11030JV70810, motor nr. 750290901 pe numele SRL "Pînzarbanat", efectuată la data de 05.04.2012.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecății, licat corect normele materiale și procedurale și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de apel este neîntemeiată, Colegiul Civil ajunge inclusiv de a respinge apelul formulat de către SRL „Pînzarbanat” și a menține hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 12.05.2015.

În conformitate cu art. 385 alin.(1) lit.a), art. 390 CPC, Colegiul civil,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de către SRL "Pînzarbanat".

Se menține hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 12.05.2015, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată pusă de Diaconu Ian împotriva SRL "Pînzarbanat", intervenient accesoriu IS "CRIS Registrul" cu privire la recunoașterea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare.

Decizia este definitivă și executorie de drept, dar este cu drept de recurs în termen de două luni la Curtea Supremă de Justiție a publicii Moldova.

Președintele ședinței :

A.Panov

Judecătorii :

M.Moraru

A.Minciuna